

TOELICHTING MODEL CABLE POOLING-OVEREENKOMST – TOEVOEGINGEN

OPSLAG

Inhoud

Algemene toelichting.....	2
Contractuele envelop – diverse modelovereenkomsten	2
Cable pooling bij opslag.....	2
Overeenkomst met meer dan twee Partijen	3
Bijlagen.....	3
Kern van de CPO	4
Bijlagen, voorafgaande en nadere afspraken	4
Toelichting: diverse artikelen	5
Artikel 5.1 Planning.....	5
Artikel 5.2 Informatieuitwisseling.....	6
Artikelen 5.3-5.5 Contactpersonen	6
Artikel 6 Personeel.....	6
Artikel 7 Toestemmingen	6
Artikel 8 Aanvraag om Aansluiting / Toetreding tot RO en ATO	7
Artikel 9 Delen netaansluiting.....	8
Artikel 10 Gemeenschappelijke Installatie	8
Artikelen 11 en 12 Meet- en Programmaverantwoordelijkheid.....	10
Artikel 13 Werking, onderhoud, VNB en ONB van de Installatie.....	10
Artikel 14 Terugregeling (curtailment).....	10
Artikelen 15 staking realisatie Installatie en 16 Buitengebruikstelling van een Installatie	11
Artikel 17 Vergoedingen Netbeheerder.....	12
Artikel 18 Financieringsbepalingen	12
Artikelen 19 en 20 Verzekering en Aansprakelijkheid	12
Artikel 21 Ontbinding	13
Artikel 22 Overdracht rechtsverhouding	13
Artikel 24 Wijziging van Wettelijke regels	13
Artikelen 25 en 26 Inwerkingtreding en duur en ontbindende voorwaarden	14

Algemene toelichting

Contractuele envelop – diverse modelovereenkomsten

1. Deze modelovereenkomst (cable pooling-overeenkomst, of “CPO”) is opgezet voor cable pooling (in de zin van artikel 1 lid 7 van de Elektriciteitswet 1998 (“EW 1998”) tussen een of meer wind- en zonneparken enerzijds en een installatie voor energieopslag anderzijds. Voor cable pooling tussen wind- en zonneparken zonder opslag is een aparte modelovereenkomst gemaakt.
2. De onderhavige modelovereenkomst geldt in een nieuwe situatie, dat wil zeggen een **situatie** (‘greenfield’) waarin geen sprake is van (te bouwen of operationele) Installatie (“PI”) waarvoor al een aansluiting bij een netbeheerder heeft gecontracteerd. Voor deze situatie is de “envelop” (de scope of reikwijdte) van de CPO gemaximaliseerd: hij omvat de fase vanaf de ontwikkeling van de projecten die willen poolen tot en met de fase waarin de projecten worden gestaakt.
3. Voor bestaande situaties (‘brownfield’) waarin een van de partijen wel al een aansluiting bij een netbeheerder heeft, is een aparte modelovereenkomst gemaakt.
4. De opzet van de verschillende modelovereenkomsten is overigens grotendeels gelijk, maar op onderdelen is sprake van afwijkingen. Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting voor de brownfield-variant.
5. De CPO is geen overeenkomst voor de relatie van de cable poolende partijen met de netbeheerder. Cable pooling veronderstelt dat de partijen die een aansluiting delen gezamenlijk of door middel van een gezamenlijke structuur partij worden bij de aansluit- en transportovereenkomst (ATO) met de netbeheerder. Omdat dit uiteraard een cruciaal aspect is van cable pooling, bevat de CPO wel regelingen over hoe de cable poolende partijen moeten komen tot een gezamenlijke ATO.

Cable pooling bij opslag

6. Artikel 1 lid 7 Elektriciteitswet 1998 maakt uitdrukkelijk cable pooling tussen (uitsluitend) wind- en zonneparken mogelijk. Dit betekent dat er nog geen expliciete wettelijke mogelijkheid is voor cable pooling met andere installaties, zoals batterijen. Uiteraard kunnen dergelijke installaties vanouds, met gebruikmaking van “MLOEA” (Meer Leveranciers Op Eén Aansluiting; een regeling die is uitgewerkt in de Netcode) achter het overdrachtspunt van een bestaande aansluiting worden aangesloten, maar de installatie moet dan dezelfde eigenaar hebben als de reeds aangesloten installatie. Dat is een beperking die met name uit een oogpunt van financiering bezwaarlijk kan zijn.
7. Op het moment van schrijven van deze toelichting (april 2022) lag er nog geen concreet wetsvoorstel om artikel 1 lid 7 Elektriciteitswet 1998 te verruimen tot (o.a.) opslag. In de

consultatieversie van de nieuwe Energiewet (gepubliceerd november 2021) was een dergelijke verruiming niet voorzien. Voor zover bekend onderzoekt het ministerie van EZK momenteel de mogelijkheden voor een dergelijke verruiming in het wetsvoorstel zoals dat aan de Tweede Kamer zal worden gezonden (voorzien tweede helft 2022 in de huidige planning).

Overeenkomst met meer dan twee Partijen

8. Het standaardgeval, waarvan deze toelichting voor het grootste deel uitgaat, betreft cable pooling tussen een windpark, een zonnepark en een batterij. Het model voorziet erin dat meer dan twee partijen Partij worden bij de CPO.
9. In het geval mee dan twee Partijen de CPO aangaan, heeft dit uiteraard zijn weerslag op de commerciële afspraken tussen Partijen. Onder andere de curtailmentregeling (zie **Artikel 14**) zal gecompliceerder worden naar mate er meer Partijen zijn die de netaansluiting delen.

Bijlagen

10. In deze model CPO zijn de onderwerpen opgenomen waarover Partijen afspraken dienen te maken in geval van Cable pooling. Hierbij is getracht per onderwerp een regeling op te nemen die Partijen als uitgangspunt kunnen nemen en die werkt in een meerderheid van de gevallen. Dit laat onverlet dat Partijen op een aantal onderdelen nadere (commerciële) afspraken zullen moeten vastleggen. Waar mogelijk wordt in deze toelichting per onderwerp aangegeven hoe deze afspraken eruit zouden kunnen zien en/of waar Partijen hierbij op zouden moeten letten.
11. Hieronder volgt een kort overzicht van de onderwerpen waar Partijen (minimaal) in bijlagen afspraken over zouden moeten maken:
 - Planning (Artikel 5)
 - Lijst met contactpersonen (Artikel 6)
 - Basisontwerp voor netbeheerder (Artikel 8)
 - Ontwerp Gezamenlijke Installatie (Artikel 10)
 - Informatieprotocol (Artikel 12)
 - Terugregeling / curtailment (Artikel 14)
12. Hieronder zal in het artikelsgewijze commentaar waar nodig worden ingegaan wat in een dergelijke Bijlage zou kunnen worden opgenomen.

Kern van de CPO

13. De kernzaken die binnen deze “envelop” worden geadresseerd, zijn, de tijdlijn van een project volgend:

Realisatiefase

- **Artikel 7:**
de toestemmingen van overheden en netbeheerder voor het realiseren van de PI's
- **Artikel 8:**
het organiseren van de aansluiting en van de aansluit- en transportdienst
- **Artikel 10:**
De realisatie van een “Gemeenschappelijke Installatie” die vanuit de netbeheerder gezien het punt van de gezamenlijke aansluiting en *waarachter* (beter: aan de PI-zijde waarvan) het domein begint van elke afzonderlijk project dat aan de cable pooling deelneemt. Het Overdrachtpunt bevindt zich aan de GI-zijde van de Gemeenschappelijke Installatie

Operationele fase

- **Artikel 11:**
Meten en meetverantwoordelijkheid
- **Artikel 12:**
Programmaverantwoordelijkheid
- **Artikel 13:**
Beschikbaarheid PI's (onderhoud, onvoorziene niet beschikbaarheid)
- **Artikel 14:**
Curtailement

Tussentijdse exits

- **Artikel 15:**
Staking project voordat de aansluiting in werking is
- **Artikel 16:**
Staking project voordat de poolingovereenkomst is geëindigd
- **Artikel 21:**
Tussentijdse ontbinding (wegens tekortkoming)
- **Artikel 25.2:**
Opzegging in verband met Artikel 14 (Staken realisatie van een project) of Artikel 15 (Buitengebruikstelling van een project)

Duur cable pooling

- Artikel 25.1 Looptijd van de CPO

Bijlagen, voorafgaande en nadere afspraken

14. Hoewel een groot aantal zaken wordt geregeld in de hoofdtekst van deze Overeenkomst (en de hoofdtekst vooraan op de Bijlagen op grond van **artikel 3.2**), is het belang van Bijlagen bij een overeenkomst overeenkomstig dit model aanzienlijk. De Bijlagen bevatten belangrijke afspraken zoals aangegeven in de voorgaande paragraaf. Ook deze Toelichting zelf wordt in **artikel 3.4** als Bijlage geïntroduceerd.

15. Een overeenkomst overeenkomstig dit model komt vrijwel altijd tot stand vanuit een al bestaande overlegrelatie tussen de betrokken partijen. Het model gaat ervan uit dat bestaande afspraken door de onderhavige overeenkomst worden vervangen. Het is daarom belangrijk om ervoor te zorgen dat alle relevante afspraken die al eerder zijn gemaakt een plaats vinden in Bijlagen bij de CPO.
16. In de totale 'envelop' van de CPO kunnen uiteraard niet alle situaties bij voorbaat worden overzien en geregeld. Daarom is een algemene bepaling opgenomen over aanvullende afspraken. Omdat de impact van aanvullende afspraken aanzienlijk kan zijn, worden daaraan in **Artikel 4.2** specifieke eisen gesteld wat betreft de wijze van totstandkoming. Dit vergt discipline van Partijen met betrekking tot de vastlegging van aanvullende aanspraken: op aanvullende afspraken die niet schriftelijk zijn vastgelegd en/of niet op rechtsgeldige wijze zijn ondertekend, kan een Partij geen beroep doen. Rechtsgeldige ondertekening betekent: ondertekening door (een) blijkens de statuten of procuratie en bijbehorende inschrijving in het handelsregister van de Kamer van Koophandel daartoe bevoegde persoon of personen, of krachtens een volmacht afkomstig van (een) dergelijke persoon of personen.
17. Bij een complexe en veelomvattende samenwerkingsrelatie als waarvan bij cable pooling sprake is, horen goede afspraken over planning en afstemming en over het personeel dat de Partijen inzetten in de verschillende fasen van uitvoering van de CPO. Hierin voorziet **Artikel 5** (Planning en Contactpersonen) en **Artikel 6** (Personeel). Bij projectgefinancierde projecten zal de Planning intensief worden getoetst en gemonitord door de *lender's technical advisor* (LTA)

Toelichting: diverse artikelen

Artikel 5.1 Planning

18. Het uitgangspunt van de CPO, conform wat de praktijk vaak laat zien als het om complexe samenwerking bij de realisatie van projecten gaat, is dat Partijen vóór het aangaan van de CPO al een planning hebben afgestemd. Deze Planning wordt vervolgens tussen Partijen bindend overeengekomen door het aangaan van de CPO. De Planning ziet op de eigenlijke cable pooling (de gezamenlijke aanvraag om een aansluiting en het realiseren van de aansluiting van de Installaties op de aansluiting). Elke Partij is verantwoordelijk voor de realisatie van het eigen project. De Planning heeft daarop geen betrekking. In de Planning zal uiteraard wel rekening (moeten) worden gehouden met de planning van de realisatie van de bij de cable pooling betrokken Installaties.
19. Omdat cable pooling ook wat betreft de realisatietermijn van projecten een onderlinge afhankelijkheid tussen de Partijen schept, zal de Planning in een projectfinanciering veel aandacht hebben van de (adviseurs) van banken. Daarom zullen de Planning en een wijziging ervan schriftelijk moeten worden overeengekomen. In de regel zullen banken in de financieringsdocumentatie zich de bevoegdheid voorbehouden om de Planning en een Gewijzigde Planning (op basis van advisering door de technisch adviseur van de banken (de *Lenders' Technical Advisor*, of LTA) goed te keuren.

Artikel 5.2 Informatieuitwisseling

20. Het is van belang in verband met onder meer curtailment, gepland onderhoud e.d. dat Partijen elkaar informatie over hun productie toezenden. Vandaar dat ervoor gekozen is om een algemeen informatieartikel op te nemen. Onder omstandigheden kan door de informatie-uitwisseling sprake zijn van 'voorkennis' onder de zogenoemde REMIT-regelgeving (EU-Verordeningen 714/2009, 543/2013 en 715/2009 en hierop gebaseerde nationale regelgeving). Handel met voorkennis op de groothandelsmarkt voor energie is op basis van deze regelgeving verboden. Elke Partij die onder de REMIT-regelgeving valt (ook de batterij zou hier onder kunnen vallen) dient hiertoe haar eigen maatregelen te treffen om handel met voorkennis te voorkomen. Daarnaast worden er wederzijdse garanties gegeven in de Overeenkomst om schending van de REMIT-regelgeving zoveel mogelijk tegen te gaan.

Artikelen 5.3-5.5 Contactpersonen

21. Ter vergemakkelijking en stroomlijning van het onderlinge contact voorziet dit model erin dat elke Partij per onderwerp een Contactpersoon aanwijst (waarbij uiteraard één enkele persoon voor meerdere onderwerpen of zelfs alle onderwerpen als Contactpersoon kan gelden). Echter kan het in de praktijk gemakkelijk voorkomen dat informatie wordt doorgegeven aan een andere Contactpersoon dan die voor een bepaald onderwerp is aangewezen. Het zou te ver gaan om dan aan te nemen dat in een dergelijk geval de ontvangende Partij de informatie niet heeft ontvangen. Vandaar dat **Artikel 5.4** expliciet regelt dat een Partij zich niet kan beroepen op het ontbreken van informatie als die is ontvangen door een andere Contactpersoon dan voor een bepaald onderwerp is aangewezen. Een toezegging vanuit een Contactpersoon is (zie **Artikel 5.5**) bindt de partij namens welke de toezegging wordt gedaan echter uitsluitend indien de Contactpersoon bevoegd is die partij te vertegenwoordigen (statutair of krachtens bijzondere of algemene volmacht).

Artikel 6 Personeel

22. Qua personeel kent de CPO geen bijzondere regeling. Tenzij dit uitdrukkelijk anders tussen Partijen wordt besproken, mag elk van de Partijen zelf bepalen welk personeel wordt ingezet om de cable pooling mogelijk te maken, zolang dit maar voldoende deskundig personeel is.

23. Met de vrijwaring in **Artikel 6.2** is geen afwijking van algemeen regelend recht in het Burgerlijk Wetboek (artikel 6:76 aangaande hulpverleners) beoogd.

Artikel 7 Toestemmingen

24. Er zijn twee belangrijke uitgangspunten: i) elke Partij regelt individueel de publiekrechtelijke toestemmingen, vergunningen etc. voor de eigen Installatie (zie **Artikel 7.1**) en ii) partijen laten publiekrechtelijke toestemmingen, vergunningen etc. voor Gemeenschappelijke Installaties (zie over de Gemeenschappelijke Installaties de nrs. 36 e.v. hierna) en zaken zoveel mogelijk verlenen op de naam van beide Partijen, zie **Artikel 7.3**. Voor het geval waarin het in afwijking op uitgangspunt ii) niet mogelijk is om een gezamenlijke aanvraag te doen, biedt **Artikel 7.2** een regeling.

Artikel 8 Aanvraag om Aansluiting / Toetreding tot RO en ATO

25. Dit is een kernartikel van het model, omdat het verkrijgen van een gezamenlijke aansluiting en het aangaan van de daartoe benodigde overeenkomsten met de Netbeheerder (de realisatieovereenkomst, of RO, en de aansluit- en transportovereenkomst, of ATO) essentieel zijn voor het welslagen van cable pooling.
26. Eerst dienen Partijen te bepalen welke Partij(en) het primaire aansluitpunt (PAP) krijgt/krijgen toegewezen (zie **Artikel 8.1**), en welke Partij(en) het secundaire aansluitpunt (SAP). Het is overigens ook mogelijk dat alle partijen een SAP krijgen en de PAP als centraal administratief punt wordt gebruikt.
27. Het ligt het meest voor de hand dat de Partij met het PAP vervolgens de gezamenlijke aanvraag voor aansluiting en RO en ATO richting de Netbeheerder verder afhandelt (door middel van volmacht, waar **Artikel 8.2** in voorziet), maar het is ook mogelijk om andere afspraken te maken (bijvoorbeeld om het gehele traject gezamenlijk te doen). Cable pooling in de zin van art. 1 lid 7 Ew 1998 is een nieuwe figuur. Het is belangrijk erop te wijzen dat de praktijk nog zal moeten leren hoe netbeheerders met een gezamenlijke aanvraag om een aansluiting om gaan en welke eisen zij aan de aanvraag zullen stellen. De praktijk kan heel goed afwijken van hetgeen nu in de modelovereenkomst is voorzien. De modelovereenkomst geeft ook voor dat geval wel richting aan wat juridisch de aandachtspunten zullen zijn.
28. Partijen komen vooraf overeen welke voorwaarden en bedingen zij aan de Netbeheerder willen vragen in verband met een aanvraag voor een gezamenlijke aansluiting op basis van een gezamenlijk vastgesteld Basisontwerp. Dit is geregeld in **Artikel 8.3**. Indien er een volmacht wordt verstrekt aan een van de Partijen om mede namens de andere Partij(en) de aanvraag af te handelen, is het verstandig om van tevoren af te spreken van welke eisen en voorwaarden en in welke mate kan worden afgeweken in de uiteindelijke met de Netbeheerder te sluiten overeenkomsten ten opzichte van wat Partijen van tevoren hebben afgesproken. Uiteraard is het ook mogelijk af te spreken dat de ene Partij het onderhandelingstraject doet maar de andere Partij wel nog een veto heeft op het eindresultaat. Dat voorbehoud moet dan steeds duidelijk in de onderhandelingen met Netbeheerder staande worden gehouden.
29. Het is cruciaal dat elk van de Partijen jegens de Netbeheerder het recht krijgt om de gezamenlijke aansluiting over te nemen in geval de andere Partij niet langer door wil of kan met haar project (om welke reden dan ook). Hierin voorziet **Artikel 8.4**. Hiervan te onderscheiden is het vraagstuk of de aansluitcapaciteit dan zal moeten worden teruggebracht (met name in verband met het *use it or lose it*-principe). Ook als dat het geval is, moet de 'overblijvende' partij er zeker van kunnen zijn dat zij de ATO kan overnemen. Als die zekerheid er niet is, is het project bij voorbaat niet financierbaar. Over de invulling van het *use it or lose it*-principe kunnen partijen proberen afspraken met de netbeheerder te maken, bijvoorbeeld in die zin dat als een partij wegvalt, de andere partij een bepaalde termijn krijgt (van bijvoorbeeld 12 maanden) om de op de aansluiting vrijkomende capaciteit alternatief in te vullen, bijvoorbeeld door uitbreiding van de eigen installatie of door in zee te gaan met een nieuwe cablepoolingspartner.

30. Het model voorziet (in **Artikel 8.5**) in de mogelijkheid dat Partijen een gezamenlijke entiteit (BV) of een andere samenwerkingsstructuur (bijv. een VOF) oprichten die dan de RO en ATO met de Netbeheerder zal aangaan. Als de gezamenlijke entiteit of samenwerkingsstructuur pas op een later moment de positie van Partijen voor de RO en de ATO overneemt, dient met de netbeheerder een regeling te worden getroffen voor al ontstane verplichtingen op basis van de RO en ATO (in het model gedefinieerd als 'Financiële Verbintenissen Netovereenkomst'). Bij gebreke van een regeling, wordt teruggevallen op het algemene kader in boeken 3 en 6 van het Burgerlijk Wetboek, wat meestal zal meebrengen dat de gezamenlijke entiteit of samenwerkingsstructuur pas verplichtingen op zich zal nemen vanaf het moment dat die contractspartij bij RO en ATO is geworden.
31. Voor het geval Partijen geen gezamenlijke entiteit oprichten en dus elk afzonderlijk Partij zullen worden bij de overeenkomsten met de Netbeheerder bieden de **Artikelen 8.7 en 8.8** een regeling.

Artikel 9 Delen netaansluiting

32. Het model gaat er vanuit dat Partijen exclusief samen cablepoolen. Alle Partijen dienen in te stemmen indien een Partij een extra set op de netaansluiting wenst te plaatsen dan wel indien er een andere Partij bij komt op de netaansluiting. In principe kan een dergelijke derde Partij, indien iedereen akkoord is, toetreden tot de CPO – zoals hierboven opgemerkt is het model ook geschikt voor meerdere Partijen. In dat geval moeten wel de commerciële afspraken m.b.t. curtailment, kostenverdeling etc. worden herzien.

Artikel 10 Gemeenschappelijke Installatie

33. Het kenmerkende van cable pooling is dat juridisch zelfstandige partijen (bijvoorbeeld twee besloten vennootschappen) samen één aansluiting hebben op het openbare net. Dit is dus iets anders dan de situatie waarin één partij op haar aansluiting twee installaties heeft met elk een eigen allocatiepunt, waardoor voor die installaties separate leveringscontracten kunnen worden gesloten. Ook is cable pooling in de zin van artikel 1 lid 7 Ew 1998 (waarvan wordt uitgegaan in deze Toelichting ondanks de omstandigheid dat opslaginstallaties nog niet als entiteiten worden genoemd in artikel 1 lid 7 zoals aangegeven hierboven in de tweede paragraaf van deze Toelichting) te onderscheiden van de situatie waarin een juridisch zelfstandige partij A achter de aansluiting van de juridisch zelfstandige partij B aansluit op de elektrische installatie van de partij B. In wezen ontstaat dan achter de aansluiting van partij B een net dat naar de letter van de wet een gesloten distributiesysteem vormt waarvoor een ontheffing van de ACM voor aanwijzing van een netbeheerder zou moeten worden verkregen.
34. Dat bij cable pooling in de zin van art. 1 lid 7 Ew 1998 de netaansluiting zelf wordt gedeeld tussen de betrokken partijen, betekent dat tussen de cable poolende partijen het overdrachtpunt – dat de grens tussen domein van de netbeheerder en domein van de aangeslotene markeert – wordt *gedeeld*. De aansluiting omvat de “knip, de verbinding en de beveiliging”. De verbinding (de aansluitkabel) zal bijvoorbeeld kunnen aansluiten op een inkoopstation, waar zich dan het overdrachtpunt bevindt. Dit vormt de gemeenschappelijke installatie. Denkbaar is ook dat elke cable poolende partij en eigen kabel (die dan tot de

installatie van elke partij behoort) 'naar' het onderstation van de netbeheerder 'brengt', waarna de beide kabels zodanig op het onderstation worden aangesloten dat ze als één verbinding van het net kunnen worden gescheiden (beveiliging). In deze constellatie is de gemeenschappelijke installatie niet meer dan de 'installatiezijde' van de gezamenlijke verbinding in het onderstation.

35. Voor cable pooling is van groot belang dat Partijen deugdelijke afspraken maken over infrastructuur die beide Partijen delen om de gezamenlijke aansluiting te kunnen verkrijgen. In **Artikel 10.1** is daartoe bepaald dat Partijen gezamenlijk overeenkomsten dienen aan te gaan met geschikte partijen met betrekking tot het ontwerp, aanleg, onderhoud en verzekering van de Gemeenschappelijke Installatie.
36. Bij cable pooling zal de Gemeenschappelijke Installatie een zijde hebben waar zich de gemeenschappelijke aansluiting bevindt (het gedeelde overdrachtspunt). Dit is in de model-CPO gedefinieerd als de GI-zijde van de Gemeenschappelijke Installatie. De andere zijde van de Gemeenschappelijke Installatie is de installatiezijde en behoort tot het domein van de cable poolende partijen. Dit is in de model-CPO gedefinieerd als de PI-zijde van de Gemeenschappelijke Installatie. Dit is het meest eenvoudig te illustreren aan de hand van de situatie waarin de Gemeenschappelijke Installatie de vorm heeft van een inkoopstation waarachter zich een windpark/ zonnepark van Partij A en een batterij van Partij B bevinden. In dat geval loopt de gemeenschappelijke aansluitkabel (de "verbinding") vanaf het netaansluitpunt (waar de "knip" is gemaakt) naar het inkoopstation. Vanaf het inkoopstation loopt er een kabel naar het wind-/zonnepark en een kabel naar de batterij. De GI-zijde van de Gemeenschappelijke Installatie is dan de zijde waar de aansluitkabel op het inkoopstation wordt aangesloten en het inkoopstation ook van het net kan worden gescheiden (de "beveiliging"). de Installatiezijde (PI-zijde) van de Gemeenschappelijke Installatie is de zijde vanaf welke de kabels naar de afzonderlijke installaties (het wind-/zonnepark en de batterij) lopen.
37. De financiële draagplicht van beide Partijen ten aanzien van de realisatie van de Gemeenschappelijke Installatie moet separaat tussen Partijen worden overeengekomen. Het gaat hier om projectspecifieke afspraken, die moeilijk in een standaard te gieten zijn. Daarom bevat **Artikel 10.2** geen standaardregeling maar verwijst het naar afspraken tussen Partijen. Ook als Partijen de Gezamenlijke Installatie op de grond van een van de Partijen wensen te realiseren, moeten er afspraken tussen Partijen worden gemaakt. Die afspraken gaan dan over de hoogte van de eventuele vergoeding door de andere Partij, maar ook over het recht van die andere Partij om het grondgebruik voort te zetten wanneer de Partij met de rechten op de grond haar exploitatie zou staken (zie **Artikel 10.7**). Ook hier geldt weer dat een goede regeling vooraf essentieel is voor de financierbaarheid van een project: banken willen bij voorbaat zekerheid hebben over de continuïteit van een door hen gefinancierd project wanneer een projectpartner wegvalt.
38. Het model bevat in **Artikel 10.3** de mogelijkheid om een gezamenlijke beheerder van de Gemeenschappelijke Installaties te contracteren. Dit zou aangewezen kunnen zijn uit efficiency-oogpunt, maar kan in voorkomend geval ook een eis van banken zijn. Kiezen Partijen hiervoor niet, dan wordt teruggevallen op de regeling in **Artikel 10.8**. Deze komt erop neer dat Partijen hiervoor iemand aanwijzen. Onder de in **Artikel 10.8** genoemde voorwaarden kan dit ook een van de cable poolende partijen zelf zijn.

39. Het model voorziet erin (d.m.v. **Artikel 10.4**) dat een gezamenlijke entiteit tussen Partijen kan toetreden tot de overeenkomsten die met wederpartijen t.a.v. de realisatie en/of beheer van Gemeenschappelijke Installaties worden overeengekomen. De regeling is vergelijkbaar met de regeling in artikel 8.5-8.7 van het model.
40. Bij storingen in de Gemeenschappelijke Installatie dienen Partijen elkaar daarvan onmiddellijk van op de hoogte te stellen en in overleg te treden hoe die kan worden verholpen (zie **Artikel 10.10**). Een soortgelijke regeling geldt in geval een Partij op de hoogte is van gebeurtenissen aan hun 'eigen' kant die een impact (kunnen) hebben op de werking van de Gemeenschappelijke Installatie. Ook in dat geval informeert de betrokken Partij de andere Partij zo snel mogelijk en treden Partij zo nodig daarover in overleg.

Artikelen 11 en 12 Meet- en Programmaverantwoordelijkheid

41. Op grond van de reeds bestaande MLOEA-regeling zal cable pooling gepaard gaan met een verdeling van allocatiepunten, waardoor het voor elke Partij mogelijk wordt om op de installatie eigen energieleverings-/afnameovereenkomsten te sluiten. Daartoe zal aan een van de installaties een eigen allocatiepunt moeten worden toegewezen. Dit wordt dan automatisch een "secundair allocatiepunt" (SAP). Het (gezamenlijke) overdrachtspunt is dan het primaire allocatiepunt (PAP). Hoewel het PAP in de context van cable pooling een gemeenschappelijk punt is, zal voor het doel van allocatie van ingevoede en onttrokken energie ook het PAP aan een van beide partijen worden toegewezen. In de **Artikelen 11 en 12** is bepaald welke rol het PAP en het SAP spelen bij de meetverantwoordelijkheid en de programmaverantwoordelijkheid.

Artikel 13 Werking, onderhoud, VNB en ONB van de Installatie

42. Als uitgangspunt geldt in **Artikel 13.1** dat Partijen zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen Installatie, met name om ervoor te zorgen dat die in goede conditie is en zodoende de Gemeenschappelijke Installatie niet te verstoren. Daarnaast zijn Partijen gehouden om elkaar te informeren over gepland onderbrekingen vanwege (onder meer) onderhoud (**Artikel 13.2**) en tevens van ongeplande onderbrekingen zodra die zich voordoen (**Artikel 13.3**). Dit is belangrijke informatie, omdat Partijen op basis van deze informatie eventuele extra ruimte voor invoeding op de aansluiting kunnen bepalen. Anders gezegd, tijdige informatie over niet-beschikbaarheid van de installatie van beschermt de andere Partij en biedt de andere Partij ook extra commerciële kansen.

Artikel 14 Terugregeling (curtailment)

43. Inherent aan cable pooling is dat indien beide Partijen gelijktijdig maximaal produceren, het met de Netbeheerder overeengekomen Gecontracteerde Transportvermogen voor de gezamenlijke aansluiting wordt overschreden. Daarom is het nodig dat Partijen van tevoren afspraken maken over terugregeling in een dergelijk geval. Dit is bepaald in **Artikel 14.1**. Overtreedt een van de Partijen een terugregelafpraak, dan is die Partij aansprakelijk voor de schade die de andere Partij daardoor lijdt (zie **Artikel 14.4**).

44. Bij cable pooling met een batterij kan het commercieel interessant zijn om de batterij voorrang te laten hebben, om een aantal redenen: 1) de batterij zal in veel gevallen nevendiensten (aFRR, FCR) aan de netbeheerder wensen te verlenen en is dan verplicht om aan de netbeheerder te leveren waardoor terugregeling problematisch is, 2) verplichtingen van batterij jegens huurders/gebruikers wat inhoudt dat eventuele beperkingen van de batterij in het kader van terugregeling moeten worden doorgelegd aan gebruikers/huurders wat commercieel nadelig is en 3) hoge prijzen die batterij op kortetermijn spotmarkt kan behalen.
45. Uiteraard dient in het concrete geval te worden uitgerekend of de financiële voordelen van het laten voorgaan van de batterij opweegt tegen het moeten compenseren van de parken (zie volgende alinea). In **Artikel 14.1** is dan ook open gelaten welke van de Partijen voorrang krijgt, dit kan aan de hand van de concrete omstandigheden worden ingevuld.
46. Het model gaat er vanuit (zie **Artikel 14.3**) dat de afregelende Partij recht op vergoeding heeft van gemiste inkomsten. Dit ligt met name voor de hand indien niet batterij maar de parken afregelen. Het valt aan te raden dat Partijen de precieze afspraken op dit vlak en of er bijvoorbeeld profit sharing overeen wordt gekomen in een Bijlage vastleggen..
47. De terugregeling dient automatisch plaats te vinden door de beheerder van de Gemeenschappelijke Installaties (of indien die er niet is: door de Partij die daarvoor verantwoordelijk is).

Artikelen 15 staking realisatie Installatie en 16 Buitengebruikstelling van een Installatie

48. Deze artikelen in het model voorzien in een regeling op het moment dat een van de Partijen na het tekenen van de Overeenkomst niet langer aan de cable pooling wenst mee te doen, omdat zij haar bedrijfsactiviteiten staakt. **Artikel 25.2** biedt een Partij de mogelijkheid om in , een dergelijk geval de Overeenkomst te beëindigen, maar bepaalt tevens dat in dat geval wel verplichtingen op basis van artikel 14 of 15 kunnen ontstaan.
49. **Artikel 15** betreft het relatief eenvoudige geval waarin een Partij zich terugtrekt alvorens de aansluiting (zoals gecontracteerd in de realisatieovereenkomst) is gerealiseerd. In dat geval wordt vastgesteld of er sprake is van extra kosten voor de overgebleven Partij door de geplande deelname van de terugtrekkende Partij ten opzichte van de situatie waarin de overgebleven Partij vanaf het begin een eigen aansluiting voor alleen zichzelf zou hebben gerealiseerd. Denk hierbij aan uitgaven – bijv. voor (reservering van productieslots voor) materialen – die door de netbeheerder al zijn gedaan of waartoe hij zich jegens derden al heeft verplicht en die niet meer kunnen worden gecrediteerd vanwege het feit dat alsnog een kleinere aansluiting wordt gewenst. De onnodige kosten die de overblijvende partij daardoor heeft, moet de uittredende partij vergoeden. Let op, dit geldt ongeacht of de uittredende partij een verwijt valt te maken van het feit dat zij uittreedt. Het gaat hier niet om schadevergoeding wegens contractbreuk, maar om een risico dat niet voor rekening van de overblijvende partij dient te komen.
50. In de situatie waarin de Gezamenlijke Installatie al is gerealiseerd en werkende is, is het, indien een van de Partijen stopt met haar activiteiten, allereerst aangewezen om in overleg te treden

met de Netbeheerder om aanpassing van de ATO te verkrijgen (zie hiertoe **Artikel 16.2**), omdat de aansluiting vanaf dat moment alleen maar zal dienen voor de overgebleven Partij. Het Gecontracteerd Transportvermogen voor de aansluiting zou hierdoor omlaag kunnen, wat leidt tot lagere kosten voor de overblijvende Partij. En dit laatste is van groot belang omdat volgens het model (zie **Artikel 16.3**) logischerwijs de overblijvende Partij dient te worden gecompenseerd voor extra kosten die zij maakt omdat zij zonder de stakende Partij verder moet. Bij het bepalen van de hoogte van de schadeloosstelling die de stakende Partij aan de overblijvende Partij dient te bepalen, wordt rekening gehouden met de termijn waarop een het Gecontracteerd Transportvermogen kan worden verlaagd (**Artikel 16.4**).

Artikel 17 Vergoedingen Netbeheerder

51. De Netbeheerder is wettelijk gehouden tot een compensatie in geval van onderbreking van de transportdienst. Er kan ook (aanvullende) civielrechtelijke aansprakelijkheid zijn. Het model voorziet d.m.v. **Artikel 17.1** als hoofdregel erin dat de compensatie naar rato van de productie van de Partijen tussen Partijen wordt verdeeld.

Artikel 18 Financieringsbepalingen

52. Aangezien in de praktijk de meeste wind- en zonneparken en opslaginstallaties worden gefinancierd op basis van (extern aangetrokken) projectfinanciering, voorziet het model in een aantal elementen die voor financiers van belang zijn en aldus cruciaal zijn om projectfinanciering te kunnen verkrijgen. Dit omvat met name de verplichting (zie **Artikel 18.2**) voor elk van de Partijen om toe te treden tot een zogenaamde *direct agreement* met de financier(s) van de andere Partij. Een dergelijke *direct agreement* biedt de financier(s) de mogelijkheid om – meestal door middel van een step-in entiteit – in te stappen in de Overeenkomst (dat wil zeggen: de positie van de Partij die hij financiert over te nemen) en/of om het project te herstructureren. Tevens regelt een standaard *direct agreement* een standstill. Tijdens de standstill kan (onder voorwaarden) de overeenkomst niet worden beëindigd of opgeschort zodat de financier de gelegenheid heeft mogelijkheden en haalbaarheid van herstructurering van het project te onderzoeken zonder dat het project intussen ten onder gaat doordat een essentiële projectovereenkomst als de CPO niet meer wordt nagekomen. Verder is het model (in **Artikel 18.3**) een algemene bepaling opgenomen om elk van de Partijen te laten meewerken om zoveel mogelijk te contracteren op basis van voor financiers acceptabele ('bankable') voorwaarden.

Artikelen 19 en 20 Verzekering en Aansprakelijkheid

53. **Artikel 19** ziet op de verzekering van de Installaties van de betrokken Partijen zelf en daarvoor geldt dat Partijen ieder zelf dienen te zorgen voor adequate verzekeringen. Welke verzekeringen dit precies zijn, wordt aan Partijen zelf gelaten (al zij er op gewezen dat een hoge verzekering tot gevolg kan hebben dat de andere Partij een hoger bedrag aan schadevergoeding kan ontvangen dan de limiet die normaliter geldt op grond van **Artikel 20.3**). Het model voorziet daarentegen wel in een gezamenlijke te nemen verzekering voor de Gemeenschappelijke Installaties; zie daartoe Artikel 9.

54. Wat betreft aansprakelijkheid wordt in **Artikel 20.1** in eerste instantie aangesloten bij de regeling van het Burgerlijk Wetboek. Dit houdt kort gezegd in dat een Partij recht heeft op vergoeding van schade die zij lijdt door een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van een of meer verplichtingen door de andere Partij. Soms kan een Partij (Partij A) schade lijden doordat een derde (bijvoorbeeld een voor het beheer van de Gemeenschappelijke Installatie gecontracteerde partij, of een Netbeheerder) jegens Partij A recht heeft op vergoeding van schade ofschoon de schade van de derde is veroorzaakt door handelen van de andere Partij (Partij B). In dat geval is Partij B óók verplicht Partij A te compenseren als geen sprake is geweest van een toerekenbare tekortkoming van Partij B. Het is immers in ieder geval niet redelijk dat Partij A aan een derde schade moet vergoeden die niet door haar eigen handelen is veroorzaakt. Deze uitzondering op het principe van toerekenbaarheid is geregeld in **Artikel 20.2**.

Artikel 21 Ontbinding

55. Dit artikel biedt elk van de Partijen de mogelijkheid om de Overeenkomst met onmiddellijke ingang te ontbinden (in de zin van artikel 6:75 Burgerlijk Wetboek) indien een van de situaties genoemd in het artikel zich voordoet. Het model laat de mogelijkheid open dat een Partij, bijvoorbeeld in geval van een wezenlijke tekortkoming (geval ii) naast beëindiging ook schadevergoeding claimt van de andere Partij. Omdat de (financiële) gevolgen van een beëindiging van een cable pooling overeenkomst zeer groot zijn, is er bewust voor gekozen om te bepalen dat voor beëindiging sprake moet zijn van een ‘wezenlijke’ tekortkoming van de kant van de andere Partij om aldus Partijen niet bloot te stellen aan het risico dat in geval van relatief kleine tekortkoming de gehele cable pooling constructie gevaar loopt. Er zijn in het model daarom verder ook geen andere beëindigingsgronden voorzien dan opgenomen in **Artikel 21**, met uitzondering van **Artikel 25.2** en eventueel in **Artikel 26** overeengekomen ontbindende voorwaarden, mochten Partijen daarvan gebruik maken.

Artikel 22 Overdracht rechtsverhouding

56. In het model is bepaald dat een Partij haar rechtsverhouding niet zonder instemming van de andere Partij kan overdragen aan een derde, anders dan een groepsmaatschappij of een financier (zie ook toelichting bij **Artikel 18**).

Artikel 24 Wijziging van Wettelijke regels

57. **Artikel 23** bevat een “ change-in-law’ regeling. Zeker voor langlopende, veel onderwerpen omvattende contracten als waarvan hier sprake is, is de change-in-law regeling onmisbaar. Banken die een project financieren hebben een existentiële behoefte aan continuïteit en voorspelbaarheid. Om deze reden is opgenomen dat de overeenkomst dient te worden uitgevoerd naar de overeengekomen tekst, totdat Partijen het eens zijn, of in een geschil een uitspraak is gedaan, over een wijziging die nodig is vanwege een verandering in wet- of regelgeving.

Artikelen 25 en 26 Inwerkingtreding en duur en ontbindende voorwaarden

58. De cable pooling overeenkomst wordt aangegaan voor een vooraf vastgestelde duur, waarbij het meest logisch lijkt om aan te sluiten bij de levensduur van de Installatie met de kortste levensduur. Voor de mogelijkheden om te beëindigen wordt verwezen naar de toelichting bij Artikel 21 (nr. 55).